

FORUM STANDAARDISATIE

Agenda Forum Standaardisatie

Datum : woensdag 9 april 2008
Tijd : 14.00 – 18.00 uur
Locatie : Landgoed Voorlinden

Nr. 01	Opening voorzitter	Nico Westpalm van Hoorn	5 min.
	<i>Introductie nieuw Forumlid</i>		
Nr. 02	Agenda	Nico Westpalm van Hoorn	5 min.
Bijlage	FS-20080409.02		
Nr. 03	Verslag Forumvergadering 20 februari 2008	Nico Westpalm van Hoorn	10 min.
Bijlage	FS-20080409.03 (PDF 44K)		
	<i>Ter goedkeuring</i>		
Nr. 04	Voortgang en Stand van zaken Projecten aan de hand van agenda College	Nico Westpalm van Hoorn	5 min.
Nr. 04A	Concept agenda Collegevergadering op 14 mei 2008	Nico Westpalm van Hoorn	5 min.
Bijlage	FS-20080409.04A (PDF 21K)		
	College-agenda 2.		
Nr. 04B	Authenticatie	Joop van Lunteren	15 min.
Bijlagen	FS-20080409.04B1 (PDF 19K) – notitie Forum FS-20080409.04B2 (PDF 43K) – concept notitie College		
	<i>Vaststellen advies</i>		
	College-agenda 3.		
Nr. 04C	Lijst met standaarden	Vertegenwoordiger VKA/Peter Waters	30 min.
Bijlagen	FS-20080409.04C1A (PDF 25K) – notitie Forum FS-20080409.04C1B (PDF 28K) – concept notitie College FS-20080409.04C2 (PDF 186K) – rapport VKA		
	<i>Vaststellen advies</i>		
	College-agenda 4.		
Nr. 04D	Analyse wettelijk kader	Vertegenwoordiger Duthler/TILT	30 min.
	Presentatie		
	<i>Vaststellen berichtgeving</i>		

FORUM STANDAARDISATIE

	College-agenda 5.		
Nr. 04E	Interoperabiliteit in het Onderwijs	Lieneke Jongeling	10 min.
	<i>Vaststellen berichtgeving</i>		
	College-agenda 6.		
Nr. 04F	Interoperabiliteitsraamwerk – NORA 3.0	Sander Zwienink	10 min.
	<i>Vaststellen berichtgeving</i>		
	College-agenda 7.		
Nr. 04G	E-Factureren	Sander Zwienink	10 min.
Bijlagen	FS-20080409.04G (PDF 29K) – FS-20080409.04G concept notitie College Concept eindrapport Dialogic (PDF 328K) FS-20080409.04G Artikel Financieel Dagblad 28-03-2008 (PDF 97K)		
	<i>Vaststellen berichtgeving</i>		
	College-agenda 8.		
Nr. 04H	WDO	Peter Waters	10 min.
Bijlage	FS-20080409.04H (PDF 27K) – notitie Forum/concept notitie College		
	<i>Vaststellen berichtgeving</i>		
	College-agenda 9.		
Nr. 04I	Jaarverslag 2007	Nico Westpalm van Hoorn	5 min.
Bijlage	FS-20080409.04I (PDF 44K)		
	<i>Ter kennisneming</i>		
Nr. 05	Prijs van informatie	Peter Waters	15 min.
	<i>Ter bespreking</i>		
Nr. 06	Ecofin besluit	Gerard Hartsink	15 min.
	<i>Ter bespreking</i>		
Nr. 07	Forum-reis 7-9 juli 2008	Nico Westpalm van Hoorn	5 min.
	<i>Ter herinnering/bespreking</i>		
Nr. 08	Concept agenda Forumvergadering 18 juni 2008	Nico Westpalm van Hoorn	5min.
Bijlage	FS-20080409.08 (PDF 19K)		
	<i>Ter kennisname</i>		
Nr. 09	Rondvraag / afsluiting	Nico Westpalm van Hoorn	10 min.

FORUM STANDAARDISATIE

Verslag vergadering Forum Standaardisatie

Datum : 9 april 2008
 Locatie : Landgoed Voorlinden, Wassenaar
 Tijd : 14.00 – 18.00 uur

Aanwezig

Leden

Nico Westpalm van Hoorn	Havenbedrijf Rotterdam (voorzitter)
Gerard Hartsink	ABN AMRO
Cees Hoddenbagh	VNO-NCW (t/m punt 4G)
Lieneke Jongeling	Northgo College
Han Kogels	Erasmus Universiteit (t/m punt 4G)
Steven Luitjens	Directeur GBO.Overheid (secretaris)
Joop van Lunteren	Adviseur Forum
Arianne de Man	IPO
Wim van Nunspeet	CBS, divisie SRS
Bart van Rietschote	voorzitter Geonovum
Peter van Tienhoven	Gemeente Utrecht
Harry van Zon	Ministerie van Binnenlandse Zaken

GBO.Overheid

Marian Barendrecht-Deelen	Bureau Forum Standaardisatie
Joris Gresnigt	Bureau Forum Standaardisatie
Peter Waters	Bureau Forum Standaardisatie
Sander Zwienink	Bureau Forum Standaardisatie

Overig

Michel Verhagen	Ministerie van Economische Zaken (vervanging Nicole Kroon) (t/m punt 4G)
Piet-Hein Minnecre	Verdonck, Klooster & Associates (agendapunt 4C)
Simone Fennell	TILT (agendapunt 4D)
Simone van het Hof	TILT
Marten Voulon	Duthler

Afwezig

Cor Franke	CWI
Lex van Hoof	MKB
Olf Kinkhorst	BKWI
Nicole Kroon	Ministerie van Economische Zaken
Simon Spoormaker	Portinfolink & COPAS
Hans Wanders	Randstad Holding

FORUM STANDAARDISATIE

Agenda

1. Opening
2. Vaststelling agenda
3. Verslag Forumvergadering 20 februari 2008
4. Voortgang en stand van zaken projecten aan de hand van agenda College
 - A. Concept agenda Collegevergadering 14 mei 2008
 - B. Authenticatie
 - C. Lijst met standaarden
 - D. Analyse wettelijk kader
 - E. Interoperabiliteit in het onderwijs
 - F. Interoperabiliteitsraamwerk/NORA 3.0
 - G. E-Factureren
 - H. WDO
 - I. Jaarverslag 2007
5. Prijs van informatie
6. Ecofin besluit
7. Forumreis 7-9 juli 2008
8. Concept agenda Forumvergadering 18 juni 2008
9. Rondvraag/afsluiting

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 14.00 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom. Arianne de Man wordt voorgesteld als nieuw Forumlid en gemeld wordt dat Harry van Zon BZK zal blijven vertegenwoordigen in het Forum. Voorts heeft Bertie Zwetsloot laten weten niet langer deel uit te kunnen maken van het Forum. Michel Verhagen en Cees Hoddenbagh geven aan de vergadering eerder te zullen verlaten.

2. Agenda

Geen bijzonderheden.

3. Verslag Forumvergadering 20 februari 2008

Voor wat betreft 7.B (lijst met standaarden, pag. 4) dient op voorstel van Gerard Hartsink te worden opgenomen wat de implicatie van de kleine lijst is. Aangezien er sprake zal zijn van een rijksbrede instructie en niet van een KB geldt de lijst alleen voor de rijksoverheid. BZK zal d.m.v. convenanten de lijst van toepassing verklaren op de decentrale overheden. De 1^e alinea van onderdeel 7.B zal als volgt luiden:

“Peter Waters doet verslag van de stand van zaken. VKA heeft een korte lijst opgeleverd en de eerste fase is daarmee afgerond. Deze korte lijst kan in het kader van de zgn. comply-or-explain procedure voor open standaarden (in de vorm van een rijksbrede instructie, in voorbereiding) gebruikt worden. De tweede fase zal eind juni worden afgerond en bestaan uit de volgende elementen: criteria voor opname op de lijst, levenscyclus standaarden, procedures, meer standaarden. Met VKA wordt overleg gevoerd om de tweede fase zo in te richten dat de procedure en de criteria kunnen worden toegepast op een deel van de standaarden op de eerste lijst. Er is een begeleidingsgroep ingesteld (met de Forumleden Cees Hoddenbagh, Olf Kinkhorst en Michel Verhagen) die gezamenlijk de go/no-go beslissing voor fase twee zal nemen.”

FORUM STANDAARDISATIE

In het verslag zoals dat op de website van het Bureau geplaatst zal worden zal in bovenstaand stuk een link worden opgenomen naar de rijksbrede instructie, eveneens op de website van het Bureau. Daar zal een nadere toelichting op de instructie worden gegeven.

Op pag. 5 zal, in onderdeel 9. (e-factureren) aan het eind van de 2^e alinea na "creëren" worden toegevoegd: "voor het Europese wetgevingstraject."

Voor wat betreft het actiepunt "notitie prijs van informatie" meldt Peter Waters dat over dit onderwerp met BZK gesproken wordt en dat het actiepunt kan blijven staan tot de volgende vergadering.

Met inachtneming van de voorgestelde wijzigingen wordt het verslag vastgesteld.

4.A Concept agenda Collegevergadering 14 mei 2008

Naar aanleiding van de concept agenda voor de Collegevergadering wordt door verschillende Forumleden benadrukt dat de cruciale governance rol voor het College nogmaals goed onder de aandacht van de Collegeleden gebracht dient te worden. Er worden verschillende mogelijkheden om dit te bereiken besproken en besloten wordt om tijdens de Collegevergadering van 14 mei een helder verhaal te laten houden door een nog nader te bepalen spreker. Bovendien zal de mogelijkheid van een zgn. sponsormodel nader worden uitgewerkt.

Steven Luitjens merkt nog op dat overwogen kan worden de Collegeleden te vragen welke punten zij op de agenda zouden willen hebben.

4.B Authenticatie

Joop van Lunteren licht de totstandkoming en de inhoud van de beide notities kort toe. Het is duidelijk geworden dat er op veel fronten activiteiten m.b.t. authenticatie worden ondernomen. ECP.nl heeft een authenticatieplatform en het voorstel is dat een aantal forumleden contact zullen hebben met ECP.nl om zodoende voor meer synergie te zorgen. Michel Verhagen zegt toe een overzicht rond te sturen waarop staat aangegeven wat er al gebeurt en door wie. Het geheel aan activiteiten overziend ontstaat de indruk dat er op meerdere fronten hard gewerkt wordt maar dat er nog geen sprake lijkt te zijn van resultaten.

Voor wat betreft de berichtgeving naar het College brengt Steven Luitjens naar voren dat het College zich n.a.v. het rapport van Van Zanten al heeft uitgesproken over authenticatie. Het advies uit het rapport Van Zanten dient als uitgangspunt voor verdere activiteiten.

Besloten wordt

- dat aan de notitie een bestuurlijke samenvatting van het rapport Van Zanten wordt toegevoegd, en
- dat bovendien het eerste van de vier beslispunten op de laatste pagina van de notitie zal worden aangepast.

Lieneke Jongeling benadrukt dat in ieder geval voor wat betreft de onderwijssector de tijd dringt; er is een sterke behoefte aan een authenticatiemiddel. Tenslotte stelt het Forum van mening te zijn dat de roadmap/planning van een en ander een zaak is van EZ en/of BZK.

4.C Lijst met standaarden

Peter Waters licht de gang van zaken m.b.t. de lijst met standaarden toe. De korte lijst is op de website geplaatst en VKA heeft een procedure opgesteld om te komen tot een

FORUM STANDAARDISATIE

langere lijst. Er is sprake van een tamelijk complexe en zware procedure. De lijst zal om die reden enerzijds langzaam groeien, maar er zal anderzijds voldoende draagkracht voor de gekozen standaarden zijn, terwijl de impact van de keuze voor een bepaalde standaard ook voldoende duidelijk zal zijn.

Aan de forumleden wordt gelegenheid geboden opmerkingen te maken en vragen te stellen n.a.v. het overgelegde stuk. Een deel van de vragen kan door verduidelijking van de bedoeling van het stuk beantwoord worden; de overige opmerkingen zullen door VKA in het plan van aanpak verwerkt worden (meer in het bijzonder: regeling voor revisie procedure in stuk opnemen, toevoegen ISO in noot p. 7, rol Forum in stuk noemen). Voor wat betreft de notitie aan het College zijn er twijfels over de noodzaak van punt 4 van het advies. Hoewel de Collegeleden niet voor de eigen organisatie in het College plaats hebben lijkt het toch verstandig hen de mogelijkheid te bieden aan te geven welke standaarden door de eigen organisatie worden voorgedragen.

4.D Analyse wettelijk kader

Simone van der Hof van TILT geeft een presentatie over het onderzoek van de relevante wetgeving tot nu toe en Marten Voulon van Duthler vertelt iets over de knelpunten m.b.t. de elektronische handtekening.

Er ontstaat een discussie over de gepresenteerde aandachts- en knelpunten waarbij enkele forumleden aangeven dat de geconstateerde knelpunten meer uitvoerend lijken te zijn dan juridisch.

Na afloop van de presentatie meldt Peter Waters dat het concept rapport n.a.v. de gemaakte opmerkingen zal worden bijgewerkt, dat Duthler/TILT volgende week een planning zal leveren en dat het eindresultaat van het onderzoek dan mogelijk bij de volgende forumvergadering beschikbaar zal zijn. In het eindrapport zullen dan, voorzover mogelijk, ook enkele adviezen verwerkt worden.

4.G E-Factureren

Michel Verhagen meldt dat EZ graag voortgang wil boeken op dit onderwerp; het landen van UBL 2.0 in UN/CEFACT is belangrijk, maar we kunnen daar niet op blijven wachten en tot die tijd niets doen. We moeten aan de slag met wat er nu is en toewerken naar de internationale ontwikkelingen. De overheid wil aan de slag met een pilot op basis van UBL 2.0, waarbij ook zal worden gekeken hoe met andere in gebruik zijnde standaarden (o.m. EDI, GS 1) moet worden omgegaan. De verwachting is, dat UBL 2.0 op termijn migreert naar UN/CEFACT.

VNO/NCW heeft gepleit voor een ruim acceptatiebeleid. De volgende opmerkingen worden genoteerd:

- A. De belastingdienst zal facturen accepteren met de volgende standaarden:
 1. Edifact
 2. GS1
 3. UBL 2.0
 4. UN/CEFACT wanneer beschikbaar

- B. Voor overheidsprocurement zal RIBM de levering van goederen en diensten de volgende standaarden accepteren voor e-invoicing:
 1. Edifact
 2. GS1
 3. UBL 2.0
 4. UN/CEFACT wanneer beschikbaar

Ad 1 en 2: optie maar geen verplichting
Ad 3: de overheid stelt deze niet verplicht voor levering van goederen en diensten

FORUM STANDAARDISATIE

aan overheid (tijdelijke oplossing)

Ad 4: de overheid is voorstander van een internationale standaard UN/CEFACT; zodra die beschikbaar is (voor eind 2009) voor een pilot van de overheid.

- C. De rijksoverheid zal gaan deelnemen in het Peppol programma van de Europese Commissie inzake overheidsprocurement.

Steven Luitjens meldt dat het nuttig kan zijn contact te onderhouden met de Denen die thans UBL gebruiken en eveneens uitgaan van migratie in UN/CEFACT.

4.E Onderwijs

Lieneke Jongeling brengt in herinnering dat van de eerder verschenen verkenning op verzoek van het Forum een publieksversie is gemaakt. Deze publicatie is nu klaar en het Forum acht het nuttig hiermee naar buiten te komen. Besloten wordt dat met OCW contact wordt opgenomen om te verkennen op welke manier deze publicatie het best onder de aandacht van de relevante personen en instanties gebracht kan worden.

4.F Interoperabiliteitsraamwerk/NORA 3.0

Sander Zwienink meldt de voortgang. Het ingestelde projectteam is inmiddels aan het schrijven.

Sander is doende een expertgroep samen te stellen (met daarin in ieder geval de forumleden Westpalm van Hoorn, Franke en Van Rietschote) die mee zal lezen. Het eerste overleg van deze groep zal eind april/begin mei plaatsvinden. Na dit overleg zal het concept ter informatie aan de forumleden rondgestuurd worden. Midden juni zal er een reviewproces starten waardoor het eindresultaat hopelijk voldoende draagvlak zal hebben.

4.H WDO

Omwille van de tijd wordt de notitie van Simon Spoormaker over dit onderwerp ter kennisgeving aangenomen.

4.I Jaarverslag 2007

Concept eerder besproken in het Forum; definitieve versie ter kennisgeving.

5. Prijs van informatie

Besproken onder punt 3 : agenderen voor volgende vergadering.

6. Ecofin

Gerard Hartsink meldt dat het Forum voorafgaand aan de volgende vergadering een brief van de Nederlandse Vereniging van Banken zal ontvangen waarin de NVB zal aangeven dat het het onderwerp SEPA standaarden onder de aandacht van het Forum wil brengen. Na ontvangst van een dergelijke brief zal het onderwerp geagendeerd worden.

7. Forumreis 7-9 juli 2008

De datum en het reisdoel (Denemarken) staan vast. Nader bericht volgt.

8. Concept forumagenda 18 juni 2008

Toe te voegen: wettelijk kader, Ecofin/SEPA, prijs van informatie.

9. Rondvraag/afsluiting

Steven Luitjens kondigt de GBO jaarvergadering (10 april, Amsterdam) aan. De staatssecretaris van BZK zal de vergadering openen en Joop van Lunteren en Sander

FORUM STANDAARDISATIE

Zwienink zullen samen met Constantijn van Oranje van Rand Europe een workshop verzorgen.

De publicatie "Variaties op de standaard" van Marjolijn Februari zal tijdens deze jaarvergadering aan de staatssecretaris (en de andere aanwezigen) worden uitgereikt en de forumleden kunnen aan de bureausecretaris doorgeven hoeveel exemplaren van de publicatie zij willen ontvangen.

De voorzitter dankt alle aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 17.30 uur.

Actielijst		
Actie	Actor	Datum gereed
Uitwerken sponsormodel College	Bureau	Juni 2008
Authenticatie: bestuurlijke samenvatting rapport Van Zanten	Sponsorgroep	Collegevergadering
Notitie "prijs van informatie"	Voorzitter en bureau	Juni 2008
Onderwijs: contact OCW ivm verspreiding publicatie	Sponsorgroep	Juni 2008